

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МАСМЕДІЙНИЙ ДИСКУРС»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	035 Філологія, 071 Облік і оподаткування, 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, 242 Туризм і рекреація
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування» Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітньо-професійна програма «Туризм»
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0 загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 16 год., семінарських занять – 24 год.; заочна форма здобуття освіти: лекцій – 4 год., семінарських занять – 2 год. Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра політології, історії і філософії
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Сенько Інна, старший викладач <i>Контакти:</i> каб. 409 (навчальний корпус № 4) <i>e-mail:</i> senko.inna@pdau.edu.ua <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdau.edu.ua/people/senko-inna-myhaylivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Факультетська вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Не передбачено
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗКФК02. Здатність до самонавчання, самоорганізації та самовдосконалення. ЗКФК03. Здатність до адаптації та дій в умовах мінливого зовнішнього середовища. ЗКФК05. Здатність використовувати критичне мислення в професійній сфері.
Результати навчання	ПРФК01. Володіти знаннями щодо теоретичних, емпіричних та експериментальних психологічних концепцій особистості, особливостей та умов становлення гармонійної, розвиненої особистості, її професійного самовдосконалення і просоціальної самореалізації. ПРФК02. Вільно спілкуватися (усно й письмово) з тематичних питань державною та іноземною мовою; застосовувати на практиці знання про організацію ефективної міжкультурної комунікації. ПРФК03. Володіти системними методами моделювання, аналізу і прогнозування суспільно-економічних та маркетингових явищ в системі ефективного інформаційного забезпечення.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	

ОК сприяє набуттю комплексу соціальних навичок (soft skills), важливих для сучасного фахівця: критичне мислення і аналіз, толерантність, уміння формувати власну думку, комунікативні і презентаційні навички, здатність логічно і системно мислити, креативність

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Засвоєння здобувачами вищої освіти базових форм, функцій та інструментів мас-медіа в сучасному суспільстві; формування медіаграмотності; розвиток аналітичного мислення щодо інформаційного контенту.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Масмедійний дискурс як навчальна дисципліна
- Тема 2. Загальне поняття про мас-медіа
- Тема 3. Історичні етапи становлення та розвитку мас-медіа
- Тема 4. Правові основи діяльності мас-медіа в Україні
- Тема 5. Методологія дослідження мас-медіа
- Тема 6. Основні види мас-медіа
- Тема 7. Основи медіаграмотності
- Тема 8. Вплив мас-медіа на формування особистості

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда);
наочні (ілюстрування);
практичні (робота з навчально-методичною літературою, виконання практичних завдань);
методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду);
методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності до навчання (роз'яснення мети вивчення предмета, висування вимог, заохочення, вказування на недоліки, зауваження);
комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом та відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenneyaproosvitniyprocesnasayt.pdf>), Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://surl.li/fojjve>). Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі вищої освіти мають з'являтися на заняття вчасно, при проходженні заняття онлайн обов'язково вмикати камеру та мікрофон. Списування під час контрольних заходів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх

	індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichnadobrochesnist
- ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ	Відвідування всіх видів навчальних занять є обов'язковим (відповідно до п. 8.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyarpoosinyuvannya2023.pdf). Здобувачі вищої освіти, що навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи тощо). Відмітка про відвідування занять здобувачами вищої освіти здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.
- ЩОДО ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ / ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ	Здійснюється згідно чинного законодавства, а саме Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://surl.li/fshwcf).
- ЩОДО ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ	Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://surl.li/wjryfa).
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	

Основні

1. Традиційні і нові медіа: від історії до сучасності: збірник матеріалів звітної наукової конференції за 2019 рік (секція «Журналістики») / упоряд. А. Яценко. Львів: Простір-М, 2020. 136 с.
2. Практична медіаграмотність: посібник для бібліотекарів / за ред. В. Іванова. Київ: Академія української преси, 2019. 100 с.
3. Медіатекст у сучасному комунікативному дискурсі: збірник тез / упоряд. О. В. Гуменюк. Миколаїв: МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2021. 120 с.
4. Прикладні та фундаментальні аспекти досліджень у соціальних комунікаціях: збірник наукових праць / за ред. О. В. Гуменюк. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2019. 200 с.
5. Чернявська Л. В. Комунікаційна модель медіапростору України: монографія. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 250 с.
6. Іванов В. Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2019. 100 с.
7. Матвієнко О. В. Основи інформаційного менеджменту: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 128 с.
8. Самаріна В. В., Шахматова О. В. Масмедійний дискурс та переклад. Вісник філології. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2024. 66 с.
9. Снопко О., Романюк А. Дивимосся, читаємо, слухаємо: як змінилося медіаспоживання українців в умовах війни. Київ: Громадянська мережа ОПОРА, 2022. 84 с.
10. Костюк Т. Медіа та війна: трансформація дискурсу в умовах гібридних загроз: монографія. Київ: Інститут журналістики КНУ, 2023. 210 с.
11. Гуменюк О. В. Медіадискурс і цифрова культура: монографія. Івано-Франківськ: Вид-во ПНУ ім. В. Стефаника, 2021. 180 с.

Допоміжні

1. Баховець О., Грінченко Т., Гуляєв К. Передумови становлення інформаційного суспільства в Україні. Київ: Азимут-Україна, 2008. 287 с.

2. Бебик В. М. Інформаційно-комунікативний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік-релейшнз. Київ: МАУП, 2005. 440 с.
3. Гресько О. В. Міжнародна журналістика в контексті глобальних суспільних трансформацій. Київ, 2004.
4. Електронна демократія: сподівання та проблеми / пер. з англ. С. Соколик. Київ: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2011. 164 с.
5. Оссовський Л. Громадська думка: теоретичні та методичні проблеми дослідження. Київ: Стилос, 2001. 168 с.
6. Почепцов Г. Г. Теорія комунікацій. Київ, 1999. 238 с.
7. Шкуренко К. О. Мас-медіа та політика. Частина I. Соціально-політичні аспекти існування: навчально-методичний посібник. Миколаїв: МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2019. 183 с.
8. Смирнова М. Створення стереотипів засобами масової інформації в добу інформаційного суспільства. Київ: Теле- та радіожурналістика, 2016. Вип. 15. С. 63-67.
9. Остапенко О. Г. Принципи політичного й ідеологічного плюралізму: проблеми реалізації в Україні. Одеса: Юридичний вісник. Гельветика, 2019. № 4. С. 72-80.
10. Тищенко Ю., Байор П., Товт М., Горобчишина С. Моделі політичної комунікації: політичні партії та громадянське суспільство. Київ: Агентство «Україна», 2010. 148 с.
11. Разумков Центр, ГО «Детектор Медіа». Зміни уподобань українців щодо мас-медіа після пандемії COVID-19. Київ, 2020. 56 с.
12. Кузьменко І. Медіаосвіта та критичне мислення: нові виклики інформаційного суспільства. Київ: Академія української преси, 2022. 145 с.
13. Сидоренко Л. Інформаційна безпека та масмедійний простір України: збірник наукових праць. Львів: Простір-М, 2023. 200 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Українського незалежного центру політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.kiev.ua/>
3. Офіційний сайт Міжнародного центру перспективних досліджень. URL: <http://www.icps.kiev.ua/library>
4. Офіційний сайт Міжнародної асоціації політичних консультантів. URL: <https://iapc.org/>
5. Офіційний сайт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій. URL: <http://www.ier.com.ua/ua>
6. Офіційний сайт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. URL: <https://www.nrada.gov.ua/>

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри політології, історії і філософії

Протокол №7 від 19.01.2026

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	Участь у семінарському занятті	Виконання практичних завдань	Завдання самостійної роботи	Опитування	Розв'язування тестів	Разом
Тема 1. Масмедійний дискурс як навчальна дисципліна	3	2	2	2		9
Тема 2. Загальне поняття про мас-медіа	3	2	2	2		9
Тема 3. Історичні етапи становлення та розвитку мас-медіа	3	2	2	2		9
Тема 4. Правові основи діяльності мас-медіа в Україні	3	2	2	2		9
Тема 5. Методологія дослідження мас-медіа	3	2	2	2		9
Тема 6. Основні види мас-медіа	3	2	2	2		9
Тема 7. Основи медіаграмотності	3	2	2	2		9
Тема 8. Вплив мас-медіа на формування особистості	3	2	2	2		9
Виконання тестів					30	28
Разом	24	16	16	16	30	100

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни (заочна форма здобуття освіти)

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					
	Участь у семінарському занятті	Виконання практичних завдань	Завдання самостійної роботи	Опитування	Розв'язування тестів	Разом
Тема 1. Масмедійний дискурс як навчальна дисципліна			4			4
Тема 2. Загальне поняття про мас-медіа			4			4

Тема 3. Історичні етапи становлення та розвитку мас-медіа			4			4
Тема 4. Правові основи діяльності мас-медіа в Україні			4			4
Тема 5. Методологія дослідження мас-медіа			4			4
Тема 6. Основні види мас-медіа			4			4
Тема 7. Основи медіаграмотності	10	8	4			22
Тема 8. Вплив мас-медіа на формування особистості			4			4
Виконання тестів					50	50
Разом	10	8	32		50	100

Шкала та критерії оцінювання

(* – заочна форма здобуття освіти)

- участь у семінарському занятті (діапазон 0-3 бали):

3 бали 8-10*	доповідь;
2 бали 4-7*	доповнення;
1 бал 1-3*	питання;
0 балів	студент не прийняв участь в семінарському занятті, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання

- виконання вправ на практичних заняттях (діапазон 0-2 бали);

2 бали 5-8*	правильне виконання;
1 бал 1-4*	неповне виконання з певною кількістю помилок;
0 балів	студент не виконав завдання

- виконання завдань самостійної роботи (діапазон 0-2 бали):

2 бали 3-4*	правильне виконання;
1 бал 1-2*	неповне виконання з певною кількістю помилок;
0 балів	студент не виконав завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання

- опитування (діапазон 0-2 бали):

2 бали	здобувач вищої освіти повну відповідь;
1 бал	здобувач вищої освіти неповну відповідь;
0 балів	здобувач вищої освіти не надав відповідь, що не дає можливість оцінити формування ним відповідних компетентностей та набуття програмних результатів навчання

- розв'язування тестів (діапазон 0-30 балів (0-50*)) – оцінюється за питомою вагою наданих вірних відповідей шляхом тестування).